

[Haunstrup Clemmensen.]

turligvis i lige så høj grad må være en svensk interesse. Det kan ikke være således, at vi fra Danmarks, Norges og andre landes side står bønfaldende over for Sverige og beder om, at Sverige af hensyn til de andre nordiske lande endelig skal vise denne forståelse. Der kan være grund til i godt nordisk åbent kammeratskab at understrege, at det også må være en svensk interesse, og vi har derfor med stor glæde bemærket, at den svenske forhandlingsdelegation ikke har udelukket, at Sverige på et eller andet tidspunkt kan søge om fuldt medlemskab af fællesmarkedet. Det ville efter vor opfattelse naturligvis være langt den lykkeligste løsning. Men jeg lægger også vægt på, som allerede fremhævet, at de toldskrankeningsbrydninger, vi har fået gennemført over for andre EFTA-lande end de nordiske, skal bestå.

I spørgsmålet om overgangsperioden er der ikke skygge af tvivl om, at der er en klar fælles dansk interesse i, dels at overgangsperioden bliver kort, dels at den bliver ens for landbrug og industri. Vi opfordrer regeringen til ganske klart under forhandlingerne at fastholde denne løsning. Vi ved, hvilke ulykker og vanskeligheder det har medført inden for EFTA, at industrien blev et frihandelsområde, men at det ikke gjaldt landbruget i tilsvarende omfang. Ikke mindst for Danmark er det vigtigt at understrege, at det ikke kan være rimeligt, at landbrug og industri har forskellig overgangsperiodelængde. Vi lægger megen vægt på, at regeringen fortsat meget stærkt fastholder dette synspunkt.

Vi er også overbevist om, at det er nødvendigt at fremhæve de særlige vilkår, som Færøerne og Grønland har, og vi har forstået, at der lykkeligvis i Bruxelles er virkelig erkendelse af og forståelse for disse berettigede danske interesser.

Jeg vil derefter gerne have lov at gøre nogle bemærkninger om de virkninger, en dansk tilslutning til fællesmarkedet vil få indadtil i det danske samfund. Jeg tror for det første, at der er grund til at understrege, at vi alle kan nære bekymring for, hvordan jordspørgsmålene i denne forbindelse vil kunne løses. Ingen af os er uenige om, at en dansk tilslutning til fællesmarkedet naturligvis må betyde, at der er fri etableringsret,

ikke blot for danske i den øvrige del af fællesmarkedet, men selvfølgelig også for fællesmarkedsborgere, der ønsker at etablere sig i Danmark.

Spørgsmålet om, hvad det vil medføre inden for det danske landbrug, kan der være forskellig vurdering af. Det er vor vurdering, at man ikke behøver at frygte noget voldsomt opkøb af danske landbrugsejendomme til fortsat landbrugsdrift. Vi synes, de hidtidige erfaringer indvundet inden for fællesmarkedet peger på, at en sådan risiko ikke skulle være voldsomt stor. Men vi erkender, som også den socialdemokratiske ordfører var inde på, at spørgsmålet om jord til rekreativ anvendelse er et problem, og lige så meget som vi ønsker at få forøgede danske turistindtægter, lige så lidt er det konservative folkeparti interesseret i, at betydelige rekreative danske områder bliver helt domineret af udlændinge.

Vi har forstået, at regeringen i princippet ganske deler denne indstilling og denne bekymring og derfor foreløbig har skitseret en koncessionsordning, gældende både for danske og for fællesmarkedsborgere, og håber, man ad denne vej kan løse problemerne. Vi er ligesom den socialdemokratiske ordfører klar over, at der kan være tvivls-spørgsmål over for en sådan ordnings effektivitet, men vi tilsiger vor medvirken til i markedsudvalget og andre steder at indgå i forhandlinger, for vi har det ganske klare sigte, at vi ikke ønsker danske rekreative områder domineret af udlændinge.

Det har vel også været således, at spørgsmålet om risikoen for, at Danmark blev et filialsamfund, har præget en del af debatten om dansk tilslutning til fællesmarkedet. Jeg lægger vægt på her at understrege, at danske virksomheder selv er interesserede i at kunne etablere sig i udlandet, og som sagt kan ingen forhindre, at udenlandske virksomheder etablerer sig i Danmark. Men vi tror, at spørgsmålet om, hvorvidt udenlandske virksomheder kommer til at dominere i det danske erhvervsbillede, nok så meget er et spørgsmål om, hvordan dansk opsparing er, hvordan mulighederne er for, at danske erhvervsvirksomheder er tilstrækkelig konkurrencedygtige. Vi har jo allerede nu, inden en dansk tilslutning til fællesmarkedet, set virksomheder, der ikke havde tilstrækkelig kapitalkraft, ikke havde tilstræk-